

## **Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού σε σχέση με την ανάμιξη των παιδιών σε ένοπλη σύρραξη**

Υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ  
και άνοιξε για υπογραφή, κύρωση και προσχώρηση με την απόφαση 54/263 της 25.5.2000  
Έναρξη ισχύος: 12 Φεβρουαρίου 2002 σύμφωνα με το άρθρο 10 (1)<sup>1</sup>  
Κείμενο: UN Document A/RES/54/263

[όπως κυρώθηκε με το **N. 3080/2002: Κύρωση του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, σε σχέση με την ανάμιξη παιδιών σε ένοπλη σύρραξη** (ΦΕΚ 312, τ. Α΄)].

**Άρθρο πρώτο.-** Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού σε σχέση με την ανάμιξη παιδιών σε ένοπλη σύρραξη, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στις 25 Μαΐου 2000 και υπογράφηκε από την Ελλάδα στις 7 Σεπτεμβρίου 2000, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

### **Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού σε σχέση με την ανάμιξη των παιδιών σε ένοπλη σύρραξη**

Υιοθετήθηκε και άνοιξε προς υπογραφή, επικύρωση και προσχώρηση με το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης NRES/54/263 της 25ης Μαΐου 2000.

Τα Κράτη Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου,

ΕΝΘΑΡΡΥΜΕΝΑ από τη συντριπτική υποστήριξη προς τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που αποδεικνύει την υπάρχουσα εκτεταμένη δέσμευση να αναληφθεί αγώνας για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού,

ΕΠΑΝΑΔΙΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι τα δικαιώματα των παιδιών απαιτούν ειδική προστασία και ζητώντας τη συνεχή βελτίωση της κατάστασης των παιδιών χωρίς διάκριση, όπως και την ανάπτυξη και εκπαίδευσή τους σε συνθήκες ειρήνης και ασφάλειας,

ΕΝΟΧΛΗΜΕΝΑ από τον επιβλαβή και εκτεταμένο αντίκτυπο της ένοπλης σύρραξης στα παιδιά και τις μακρόχρονες επιπτώσεις της για διαρκή ειρήνη, ασφάλεια και ανάπτυξη,

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΣ το να γίνονται τα παιδιά στόχος σε καταστάσεις ένοπλης σύρραξης και τις άμεσες επιθέσεις σε αντικείμενα που προστατεύονται από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τόπων που γενικώς έχουν σημαντική παρουσία παιδιών, όπως είναι τα σχολεία και τα νοσοκομεία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την υιοθέτηση του Οργανισμού της Ρώμης από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και συγκεκριμένα το ότι σε αυτόν περιλαμβάνεται ως έγκλημα πολέμου η στρατολόγηση ή επιστράτευση παιδιών κάτω της ηλικίας των 15 ετών ή η χρήση τους στην ενεργό συμμετοχή σε εχθροπραξίες σε διεθνείς και μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, συνεπώς, ότι για την περαιτέρω ενίσχυση της εφαρμογής των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού υπάρχει ανάγκη να αυξηθεί η προστασία των παιδιών από την ανάμιξη σε ένοπλη σύρραξη,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το άρθρο 1 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού προσδιορίζει ότι, για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, παιδί σημαίνει κάθε ανθρώπινο ον κάτω της ηλικίας

<sup>1</sup> Σημείωση της επιμελήτριας: Στην Ελλάδα τέθηκε σε ισχύ στις 22.11.2003. (Ανακοίνωση ΥΠΕΞ Φ.0546/6/ΑΣ 707/Μ. 5387/18.12.2003, ΦΕΚ 292, τ. Α΄)

των 18 ετών, εκτός εάν η ενηλικίωση λαμβάνει χώρα νωρίτερα σύμφωνα με το νόμο που ισχύει για το παιδί,

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι ένα προαιρετικό πρωτόκολλο της Σύμβασης που αυξάνει την ηλικία της πιθανής επιστράτευσης προσώπων στις ένοπλες δυνάμεις και τη συμμετοχή τους σε εχθροπραξίες θα συνεισφέρει αποτελεσματικά στην εφαρμογή της αρχής ότι τα συμφέροντα του παιδιού θα πρέπει να λαμβάνονται κατά προτεραιότητα υπόψη σε όλες τις ενέργειες που αφορούν τα παιδιά,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η εικοστή έκτη Διεθνής Διάσκεψη του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου το Δεκέμβριο του 1995 συνέστησε, μεταξύ άλλων, τα Μέρη των συρράξεων να προβαίνουν σε κάθε εφικτή ενέργεια ώστε να εξασφαλίζουν ότι δεν λαμβάνουν μέρος στις εχθροπραξίες παιδιά κάτω της ηλικίας των 18 ετών,

ΚΑΛΩΣΟΡΙΖΟΝΤΑΣ την ομόφωνη έγκριση, τον Ιούνιο του 1999, της Σύμβασης υπ' αριθμόν 182 του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας για την Απαγόρευση και Άμεση Δράση για την Εξάλειψη των Χειρότερων Μορφών Παιδικής Εργασίας, που απαγορεύει, μεταξύ άλλων, την αναγκαστική ή υποχρεωτική στρατολόγηση παιδιών για χρήση σε ένοπλη σύρραξη,

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΣ με τη σοβαρότερη ανησυχία τη στρατολόγηση, εκπαίδευση και χρήση παιδιών εντός των εθνικών συνόρων, όπως και διασυνοριακά σε εχθροπραξίες από ένοπλες ομάδες που διαφέρουν από τις ένοπλες δυνάμεις ενός Κράτους, και αναγνωρίζοντας την ευθύνη εκείνων που στρατολογούν, εκπαιδεύουν και χρησιμοποιούν παιδιά για το σκοπό αυτόν,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την υποχρέωση κάθε Μέρους σε μία ένοπλη σύρραξη να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο δεν θίγει τους σκοπούς και τις αρχές που περιλαμβάνονται στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 51, και των συναφών κανονισμών του ανθρωπιστικού δικαίου,

ΕΝΘΥΜΟΥΜΕΝΑ ότι οι συνθήκες ειρήνης και ασφάλειας που βασίζονται στον πλήρη σεβασμό των σκοπών και των αρχών που περιλαμβάνονται στο Χάρτη και η τήρηση των ισχυόντων εγγράφων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι απαραίτητα στοιχεία για την πλήρη προστασία των παιδιών, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια ενόπλων συρράξεων και ξένης κατοχής,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τις ειδικές ανάγκες εκείνων των παιδιών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στη στρατολόγηση ή χρήση σε εχθροπραξίες σε παραβίαση του παρόντος Πρωτοκόλλου, εξαιτίας της οικονομικής ή κοινωνικής τους κατάστασης ή του φύλου τους,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανάγκη να εξετάζονται οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές αιτίες που βρίσκονται στη ρίζα της ανάμιξης των παιδιών σε ένοπλες συρράξεις,

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, όπως και για τη σωματική και ψυχο-κοινωνική αποκατάσταση και επανένταξη των παιδιών που είναι θύματα ένοπλης σύρραξης,

ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΣ τη συμμετοχή της κοινότητας και, ιδιαίτερα, των παιδιών και των παιδιών θυμάτων στην διάδοση πληροφοριών και σε εκπαιδευτικά προγράμματα για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ στα ακόλουθα:

**Άρθρο 1.-** Τα Κράτη Μέρη θα λαμβάνουν κάθε εφικτό μέτρο για να εξασφαλίζουν ότι τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων τους που δεν έχουν κλείσει ακόμη τα 18 δεν θα λαμβάνουν άμεσα μέρος σε εχθροπραξίες.

**Άρθρο 2.** - Τα Κράτη Μέρη θα εξασφαλίζουν ότι πρόσωπα που δεν έχουν κλείσει ακόμη τα 18 δεν θα επιστρατεύονται υποχρεωτικά στις ένοπλες δυνάμεις τους.

**Άρθρο 3.-** 1. Τα Κράτη Μέρη θα αυξήσουν την ελάχιστη ηλικία για την εθελοντική κατάταξη προσώπων στις εθνικές τους ένοπλες δυνάμεις από εκείνη που ορίζεται στο άρθρο 38 παράγραφος 3 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που περιλαμβάνονται σε αυτό το άρθρο και αναγνωρίζοντας ότι σύμφωνα με τη Σύμβαση πρόσωπα κάτω της ηλικίας των 18 ετών δικαιούνται ειδικής προστασίας.

2. Κάθε Κράτος Μέρος θα καταθέσει μία δεσμευτική διακήρυξη με την κύρωση ή προσχώρηση του στο παρόν Πρωτόκολλο, όπου θα ορίζεται η ελάχιστη επιτρεπόμενη ηλικία για την εθελοντική κατάταξη στις εθνικές του ένοπλες δυνάμεις και θα περιγράφονται οι εγγυήσεις που έχει αναλάβει για την εξασφάλιση ότι αυτή η κατάταξη δεν θα είναι καταναγκαστική ή υποχρεωτική.

3. Τα Κράτη Μέρη που επιτρέπουν την εθελοντική κατάταξη στις εθνικές τους ένοπλες δυνάμεις σε πρόσωπα κάτω της ηλικίας των 18 ετών θα διατηρούν σε ισχύ εγγυήσεις που θα εξασφαλίζουν, τουλάχιστον, ότι:

(α) αυτή η κατάταξη είναι γνήσια εθελοντική,

(β) αυτή η κατάταξη πραγματοποιείται με την εν γνώσει συγκατάθεση των γονέων ή νόμιμων κηδεμόνων του προσώπου,

(γ) αυτά τα πρόσωπα έχουν πληροφορηθεί πλήρως τα καθήκοντα που περιλαμβάνονται σε μία τέτοια στρατιωτική θητεία,

(δ) αυτά τα πρόσωπα παρέχουν αξιόπιστη απόδειξη της ηλικίας τους πριν γίνουν δεκτά στις εθνικές ένοπλες δυνάμεις.

4. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να ενισχύσει τη διακήρυξη του οποτεδήποτε με σχετική γνωστοποίηση απευθυνόμενη στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα ενημερώσει όλα τα Κράτη Μέρη. Αυτή η γνωστοποίηση θα ισχύσει από την ημερομηνία της λήψης της από τον Γενικό Γραμματέα.

5. Η απαίτηση της αύξησης της ηλικίας της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου δεν ισχύει για σχολεία που βρίσκονται υπό τον έλεγχο ή διευθύνονται από τις ένοπλες δυνάμεις των Κρατών Μερών, σύμφωνα με τα άρθρα 28 κα 29 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

**Άρθρο 4.-** 1. Ένοπλες ομάδες, που διαφέρουν από τις ένοπλες δυνάμεις ενός Κράτους, δεν θα πρέπει υπό καμία συνθήκη να στρατολογούν ή να χρησιμοποιούν σε εχθροπραξίες πρόσωπα κάτω της ηλικίας των 18 ετών.

2. Τα Κράτη Μέρη θα λαμβάνουν κάθε εφικτό μέτρο για να εμποδίζουν αυτή τη στρατολόγηση και χρήση, συμπεριλαμβανομένης της υιοθέτησης νομικών μέτρων, όπως απαιτούνται για την απαγόρευση και τη δημιουργία του αξιόποινου χαρακτήρα αυτών των πρακτικών.

3. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου δεν θα επηρεάσει τη νομική κατάσταση οποιουδήποτε μέρους ένοπλης σύρραξης.

**Άρθρο 5.-** Τίποτα στο παρόν Πρωτόκολλο δεν θα ερμηνευθεί ότι αποκλείει τις διατάξεις του δικαίου ενός Κράτους Μέρους ή των διεθνών εγγράφων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που συντελούν περισσότερο στην υλοποίηση των δικαιωμάτων του παιδιού.

**Άρθρο 6.-** 1. Κάθε Κράτος Μέρος θα λάβει όλα τα απαραίτητα νομικά, διοικητικά και άλλα μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής των διατάξεων του πα-

ρόντος Πρωτοκόλλου εντός της δικαιοδοσίας του.

2. Τα Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν να κάνουν τις αρχές και τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου ευρέως γνωστές και να τις προωθήσουν με τα κατάλληλα μέτρα σε ενήλικες και παιδιά εξίσου.

3. Τα Κράτη Μέρη θα λάβουν όλα τα εφικτά μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι πρόσωπα εντός της δικαιοδοσίας τους που επιστρατεύονται ή χρησιμοποιούνται σε εχθροπραξίες σε παραβίαση του παρόντος Πρωτοκόλλου θα αποστρατεύονται ή με άλλον τρόπο θα εξέρχονται της υπηρεσίας. Τα Κράτη Μέρη, όταν είναι απαραίτητο, θα παρέχουν σε αυτά τα πρόσωπα κάθε κατάλληλη συνδρομή για τη σωματική και ψυχολογική τους ανάκαμψη και την κοινωνική τους επανένταξη.

**Άρθρο 7.-** 1. Τα Κράτη Μέρη θα συνεργάζονται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης οποιασδήποτε δραστηριότητας αντίθετης με το παρόν και της αποκατάστασης και επανένταξης προσώπων που είναι θύματα πράξεων που αντιβαίνουν το παρόν, και η συνεργασία τους θα περιλαμβάνει την τεχνική συνεργασία και την οικονομική συνδρομή. Η συνδρομή και η συνεργασία αυτή θα αναλαμβάνονται σε συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη και τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

2. Τα Κράτη Μέρη που είναι σε θέση να το πράττουν, θα παρέχουν αυτή τη συνδρομή μέσω των ισχυόντων πολυμερών, διμερών ή άλλων προγραμμάτων ή, μεταξύ άλλων, μέσω ενός εθελοντικού ταμείου που θα δημιουργηθεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Γενικής Συνέλευσης.

**Άρθρο 8.-** 1. Κάθε Κράτος Μέρος, εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου γι' αυτό το Κράτος Μέρος, θα υποβάλει μία αναφορά στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, όπου θα παρέχει εκτενείς πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για την εφαρμογή των διατάξεων του Πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή των διατάξεων περί συμμετοχής και στρατολόγησης.

2. Ακολούθως της υποβολής της εκτενούς αναφοράς, κάθε Κράτος Μέρος θα περιλαμβάνει στις αναφορές που θα υποβάλει στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 44 της Σύμβασης, κάθε περαιτέρω πληροφορία σχετικά με την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου. Άλλα Κράτη Μέρη του Πρωτοκόλλου θα υποβάλλουν αναφορά κάθε πέντε χρόνια.

3. Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού μπορεί να ζητά από τα Κράτη Μέρη περαιτέρω στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

**Άρθρο 9.-** 1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοιχτό προς υπογραφή από οποιοδήποτε Κράτος είναι Μέρος της Σύμβασης ή την έχει υπογράψει.

2. Το παρόν Πρωτόκολλο υπόκειται σε κύρωση και είναι ανοιχτό στην προσχώρηση οποιουδήποτε Κράτους. Τα έγγραφα κύρωσης ή προσχώρησης θα κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

3. Ο Γενικός Γραμματέας, υπό την ιδιότητα του ως θεματοφύλακας της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου, θα ενημερώνει όλα τα Κράτη Μέρη της Σύμβασης και όλα τα Κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση σχετικά με κάθε έγγραφο δήλωσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 3.

**Άρθρο 10.-** 1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα αρχίσει να ισχύει τρεις μήνες μετά την κατάθεση του δέκατου εγγράφου κύρωσης ή προσχώρησης.

2. Για κάθε Κράτος που κυρώνει το παρόν Πρωτόκολλο ή που προσχωρεί σε αυτό μετά την έναρξη ισχύος του, το Πρωτόκολλο θα αρχίζει να ισχύει ένα μήνα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του δικού του εγγράφου κύρωσης ή προσχώρησης.

**Άρθρο 11.-** 1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος μπορεί να καταγγείλει το παρόν Πρωτόκολλο οποτεδήποτε με έγγραφη γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα ενημερώσει κατόπιν τα άλλα Κράτη Μέρη της Σύμβασης και όλα τα Κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα έτος μετά την ημερομηνία λήψης της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα. Εάν, όμως, με την εκπνοή αυτού του έτους το καταγγέλον Κράτος Μέρος είναι αναμεμιγμένο σε ένοπλη σύρραξη, η καταγγελία δεν θα ισχύσει πριν το τέλος της ένοπλης σύρραξης.

2. Αυτή η καταγγελία δεν θα έχει το αποτέλεσμα της αποδέσμευσης ενός Κράτους Μέρους από τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται στο παρόν Πρωτόκολλο σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη που θα λάβει χώρα πριν από την ημερομηνία κατά την οποία θα ισχύσει η καταγγελία. Ούτε αυτή η καταγγελία θα θίξει με οποιονδήποτε τρόπο τη συνεχιζόμενη εξέταση οποιουδήποτε θέματος που ήδη θα εξετάζεται από την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της καταγγελίας.

**Άρθρο 12.-** 1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος μπορεί να προτείνει μία τροποποίηση και να την καταθέσει στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας θα γνωστοποιήσει κατόπιν την προτεινόμενη τροποποίηση στα Κράτη Μέρη με αίτηση να δηλώσουν εάν είναι υπέρ μιας διάσκεψης των Κρατών Μερών για το σκοπό της εξέτασης και ψήφησης των προτάσεων. Σε περίπτωση που, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία αυτής της γνωστοποίησης, τουλάχιστον ένα τρίτο των Κρατών Μερών δηλώσουν υπέρ μιας τέτοιας διάσκεψης, ο Γενικός Γραμματέας θα συγκαλέσει τη διάσκεψη υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Τυχόν τροποποιήσεις που θα υιοθετηθούν από την πλειοψηφία των Κρατών Μερών που παρίστανται και έχουν δικαίωμα ψήφου στη διάσκεψη θα υποβληθούν στην έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών.

2. Τροποποίηση που θα υιοθετηθεί σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου θα τεθεί σε ισχύ μετά την έγκριση της από τη Γενική Συνέλευση και την αποδοχή της από μία πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών.

3. Από τη στιγμή που θα ισχύσει μία τροποποίηση θα είναι δεσμευτική για εκείνα τα Κράτη Μέρη που την έχουν αποδεχθεί, ενώ τα άλλα Κράτη Μέρη θα εξακολουθήσουν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και τυχόν προηγούμενες τροποποιήσεις που έχουν αποδεχθεί.

**Άρθρο 13.** - 1. Το παρόν Πρωτόκολλο, του οποίου τα κείμενα στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στα αρχεία των Ηνωμένων Εθνών.

2. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα μεταβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα του παρόντος Πρωτοκόλλου σε όλα τα Κράτη Μέρη της Σύμβασης και σε όλα τα Κράτη που έχουν υπογράψει, τη Σύμβαση.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 10 παράγραφος 2 αυτού.